

Hankkeen loppuvaiheessa, vuoden 2014 maaliskuussa, päivitetty versio

Pääosin
seurakunta
rahoitteinen**HANKE-
SUUNNI-
TELMA****Hankkeen sijainti**Lähtökohtaisesti **kaikki maat, joissa tehtävää työtä SLS tukee**- Vuoden **2014 alkaessa** kohdemaita ovat **seuraavat 15 maata:**

Venäjä, Viro, Israel/Palestiinalaisalueet, Etiopia, Tansania, Malawi, Namibia, Angola, Botswana, Nepal, Thaimaa, Kambodza, Singapore, Taiwan ja Hongkong / Manner-Kiina.

Hankkeen kesto**2010–2014****Hankkeen nimi:****Perhekasvatustyön tukiohjelma, Family Life Project (FLP)**

[Family Life Advocacy and Education Capacity Building Project]

Hankkeen lyhyt esittely:

Hankkeella tarjotaan yhteistyökumppaneille perheasioissa konsultointia ja tukea kouluttajien koulutukseen (TOT), jotta nämä voisivat mahdollisimman hyvin huolehtia itse tarvittavan koulutuksen antamisesta. Autetaan kumppaneita **ottamaan perhenäkökulma huomioon** kaikessa toiminnassaan ja kouluttamaan vastuuhenkilöitä toimimaan perhetyön opastajina ja kouluttajina.

”Perhenäkökulman huomioonottaminen” tarkoittaa mm. toimia perheen tai sukulperheen (extended family) hyvinvoinnin edistämiseksi ja parisuhteen tukemiseksi. Pyritään siihen, että yksilö perheen tai perheyhteisön jäsenenä voi hyvin ja saa tilaa turvalliseen kasvuun ja kehitykseen. Perhenäkökulma tuo yksilökeskeisyyden sijaan yhteisöllistä lähestymistapaa kestäväen kehityksen vahvistamiseksi. Tarjotaan mahdollisuutta **aloittaa tai vahvistaa perhetyötä kumppanien omilla ehdoilla.**

Perheeseen liittyvät haasteet muuttuvassa maailmassa ovat suuret. Tarvitaan tehostettua perhetyötä, sillä perheen, yhteiskunnan perussolun, kaikinpuolinen hyvinvointi on edellytys kaikelle kestäväälle kehitykselle.

Ennakoiva/vahvistava perhetyö (perhekasvatustyö) verrattuna korjaavaan, ongelmalähtöiseen toimintamalliin tuottaa parempia tuloksia pienemmin panostuksin. Esimerkiksi vammaisten asema parantuu, kun heidät on lapsuusajan perheessä hyväksytty; naisen asema kohentuu, kun tyttö on kotona ollut tasa-arvoinen; Miehen malliin vaikuttaa se miten poika on lapsuuskodissaan nähnyt isän kohtelevan äitiä/sisaria.

Yhteyshenkilö: Matti Palmu

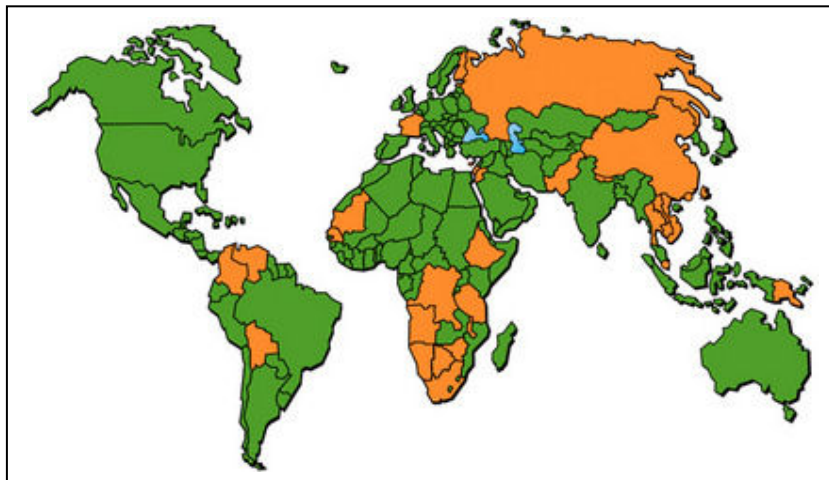
Hankkeen talous- arvio	Vuosi I (2010)		Vuosi II (2011)		Vuosi III (2012)	Vuosi IV (2013)	Vuosi V (2014)
	KYT- rahoitus	Srk- rahoitus	KYT- tuki	Srk- rahoitus	Srk- rahoitus	Srk- rahoitus	Srk- rahoitus
	79.873	53.248	20.000	118.555			
	133.121		138.555		124.964	124.850	126.866
Toi- minta budjetti	(Sisältyen yllä olevaan)		(Sisältyen yllä olevaan)		(Sisältyen yllä olevaan)	(Sisältyen yllä olevaan)	(Sisältyen yllä olevaan)
	21.600		23.100		27.100	25.100	20.000

Osa A. Toimintaympäristö - Context

2. Hankkeen toimintaympäristö - Project context

- Analyse how the project is in line with the national development plans and government policies.
- Describe the local (e.g. provincial) development context. What are the main problems in the area? Analyse the situation from the perspective of the poor and the most vulnerable (e.g. women, children, minorities, people with disabilities).
- Describe the environment of the project. Annex a map(s) showing where the project regions are situated.

Suomen Lähetysseura toimii lähes 30 maassa viidessä maanosassa (kartalla keltaisella merkityt alueet). Hankkeen kohderyhmänä ovat Lähetysseuran yhteistyökumppanit (kirkot/seurakunnat, järjestöt, muut yhteistyötahot) eri maissa. Hanke jakaantuu ohjelmapohjaisena ilman maantieteellistä rajausta useisiin maihin, joissa on Suomen Lähetysseuran yhteistyökumppaneita.

3. Hankkeen syntyvaiheet - Planning Process of the Project

3.1 Hankkeen määrittely - Project Identification

Miten hanke sai alkunsa? Kenen ajatus se oli?

Lähetysseura on tukenut Etiopian Mekane Yesus -kirkon perhetyötä vuodesta 2000 alkaen henkilöstön ja taloudellisen tuen muodossa. Ajatus perhetyön tukemisesta muillakin Lähetysseuran työalueilla itä ulkomaanosastolla jo vuosista 2002–2003 alkaen. Myöhemmin Lähetysseura on lähettänyt paikallisten kirkkojen kutsusta työntekijöitä Etiopian lisäksi myös Venäjälle, Taiwaniin, Namibiaan, Tansaniaan ja Nepaliin perhetyön kehittämistehtäviin, useimmiten muiden tehtävien ohella.

Lähetysseuran ulkomaanosasto teetti 2009 evaluaation siihenastisesta perhetyöstä. Evaluaatioreportti kertoo perhetyön yleisestä tarpeesta, kiinnostuneisuudesta ja toiveesta vahvistaa perhekasvatustyötä eri työalueilla. – Perhekasvatustyön tukiohjelma - hanketta oli suunniteltu ulkomaanosastolla jo vuosia, eri työntekijöiden kesken. Keväällä-kesällä 2009 hanketta pohdittiin erityisesti ulkomaanosaston johtaja Rolf Steffanssonin ja Etiopian aluekoordinaattorin kanssa. Anna-Kaarina ja Matti Palmu työstivät sitten hankesuunnitelmaa yhdessä kehitysyhteistyösuunnittelija Karita Laisin kanssa.

3.2 Ongelmakentän selvittelyä - Problem Analysis

Describe the results of the Problem Analysis. What is the main problem and what are its causes? Consider cross-cutting issues carefully: gender, environment, minorities, children, people with disabilities, human rights etc. Provide a Problem Tree as an annex.

Yleismaailmallinen **perhe-elämän kriisi** on nähtävissä kaikkialla. Osaltaan ongelmia tuottavat haitalliset tai **vahingoittavat perinteet**. Toisaalta nopea **tapakulttuurien muutos** on tuottanut suurta hämmennystä ja **ongelmia: monenlaiset ristiriidat perheissä; lähisuhdeväkivalta, ”haitalliset tavat”** (harmful traditional practices, kuten esim. naisten sukupuolielinten silpominen, jne.) **naisten ja lasten heikko asema, lasten, puolison ja vanhusten hylkääminen, avioerot, sairaudet, köyhyys, heikot ihmissuhdetaidot, ja muu yleinen oppimattomuus, jne.**

→ [Katso liite: Ongelmapuu]

3.3 Eri toimijoiden osuus hankkeen suunnitteluvaiheissa

- Participation of different stakeholders in the project planning

How did you plan the project? Who participated in the project planning? Who has participated in the writing of this project plan?

Vuosi 2010 oli hankkeen pilottivuosi. Vuoden 2010 aikana Palmut tekivät konsultaatio- ja koulutusmatkat Etiopiaan (10 viikkoa), Venäjälle (viikko), Thaimaahan (2 viikkoa) ja Nepaliin (4 viikkoa), yhteensä 17 viikkoa. - **Vuonna 2011** tehtiin matkat Israeliin (kolme viikkoa), Hong Kongiin, Taiwaniin (4 viikkoa), Kambodzhaan (viikko), Singaporeen (viikko), Thaimaahan (1½ viikkoa) ja Nepaliin (4 viikkoa) yhteensä 15 viikkoa; lisäksi Hankelat tekivät neljän viikon koulutusmatkan Namibiaan. - **Vuonna 2012** tehtiin matkat Israeliin / Palestiinalaisalueille (4 viikkoa), Tansaniaan (4 viikkoa), Etiopiaan (viikko) ja Kambodzhaan (3 viikkoa), yhteensä 12 viikkoa. - **Vuonna 2013** tehtiin matkat Nepaliin (5 viikkoa), Kambodzhaan (3 viikkoa), Thaimaahan (muutamia päiviä), Israeliin/Palestiinalaisalueille (3 viikkoa) ja Tansaniaan (6 viikkoa), yhteensä lähes 18 viikkoa. - **Vuonna 2014** tehtiin viimeiseksi matka Nepaliin (6 viikkoa).

1. VENÄJÄ: Lähetysseuran yhteistyökirkko, Inkerin kirkko, aloitti perhetyön jo pari vuosikymmentä sitten. Perhetyötä ovat johtaneet vuoroin useat Lähetysseuran lähetystyöntekijät, tätä nykyä Elina Heikkilä, diakoniatyön osaston nais- ja perhetyön toimikunnan kanssa toimien. Tällä hankkeella pyritään tukemaan jo olemassa olevaa kirkon perhetyötä tarjoamalla koulutus- ja suunnittelutukea niissä muodoissa ja niissä määrin kuin Inkerin kirkossa tarpeelliseksi nähdään.

2. VIRO: Yhteistyökirkkomme Viron ev.lut. kirkko on kutsunut Pia Ruotsalan kirkon perhetyön koordinaattoriksi vuoden 2013 alusta lukien. Hän valmistele perhetyön tulevia suuntaviivoja. Hanke käynnistyi, kun Euroopan Kirkkojen Konferenssi nosti alkuvuodesta 2012 esille perheen merkityksen kirkkojen työssä. EELK:n ulkoasiainosasto tiesi Pia Ruotsalan tutkivan Helsingin yliopistolla Viron kirkon perhetyötä ja pyysi häntä asiantuntijaksi Viron perhetyön kartoitukseen. Myöhemmin arkkipiispa kutsui koolle perhetyön tilan neuvottelutyöryhmän.

Tapaamisen tuloksena syntyi alustava perhetyön hankesuunnitelma, jota hallinnoi EELK (Viron evankelis-luterilainen kirkko, Eesti Evangeelne Luterlik Kirik). Päävastuun kantaa arkkipiispa Andres Pöder, EELK:n kirkkohallitus. Kumppaneina ovat Viron Kirkkojen Neuvosto, Viron Sosiaaliministeriön perheosasto ja eri järjestöt sekä EELK:n Teologinen Instituutti. Virallista yhteistyösopimusta toimijoiden välillä ei ole. – Hankesuunnitelman laatii EELK:n perhetyön koordinaattori Pia Ruotsala.

3. ISRAEL / Palestiinalaisalueet: Perhetyö Israelissa ja Palestiinalaisalueilla pyrkii olemaan tukena erityisesti kolmelle syrjitylle kansanosalle: a) messiaaniset juutalaiset, b) etiopialaiset

(messiaaniset) seurakunnat sekä c) palestiinalaiskristityt. Kuhunkin näihin on pyritty luomaan uusia yhteyksiä:

a) Messiaaniset juutalaiset: Lähetysseuran Shalhevetja-toimintakeskuksessa Jerusalemissa toimii Machaseh-järjestö (Machaseh Family Work, the Diakonia Work of FELM Shalhevetyah Center in Jerusalem). Merkittävä osa Machaseh'n työtä on perheasioissa kriisiin ajautuneiden tukitoiminta. Järjestön johtaja, Mrs. Lena Levin oli todennut, että vakavien kriisien välttämiseksi tulisi järjestää ennakoivan, vahvistavan perhetyön koulutusta paikallisille toimijoille. Tässä tarkoituksessa hän kutsui Palmut auttamaan perhetyön koulutuksessa ja huolehti siitä, että Palmujen ”Perhetyön kouluttajan käsi-kirja” käännetään heprean kielelle. Palmujen 1. ja 2. koulutusmatkan aikana Lena Levin auttoi solmimaan yhteyksiä merkittävimpiin messiaanisten juutalaisten seurakuntien johtaviin pastoreihin: Ruven Berger, Oded Shoshani ja Meno Kalisher, sekä etiopialaisyhteisön ”johtava pastori” Brille Belay.

b) Etiopialaisten seurakunnat: Lähetysseura ei aikaisemmin ole tehnyt työtä Israelissa asuvien etiopialaisten keskuudessa. Lena Levin auttoi luomaan yhteyksiä tähän ryhmään, johon vuonna 2012 kuului 10 seurakuntaa, jotka kokoontuvat 16 eri pisteessä. Palmut ovat kahden matkansa aikana vierailleet kahdeksassa eri seurakunnassa Jerusalemissa, Tel Avivissa, Nataniassa ja Haifassa pitäen ”perustason” perheopetusjaksoja. Vuonna 2012 he pitivät Nataniassa perhetyön kouluttajakurssin alkujaksoja viidestä eri seurakunnasta tulleille osallistujille. - Etiopialaisten parissa toimittaessa on ollut mahdollista käyttää Palmujen molempia kirjoja paitsi englanninkielisiä myös Etiopiassa painettuja amharankielisiä versioita.

c) Palestiinalaiskristityt: Karita Laisi järjesti 2011 Palmuille tapaamiset piispa Munib Yonanin ja Vanhankaupungin kirkkoherran, pastori Ibrahim Azarin (Barhoomin) kanssa. Piispa delegoi asian edelleen Betlehemiin, missä pastori Mitre Raheb sitten delegoi nämä perhetyön asiat Kansainvälisen keskuksen Diar Consortiumin diakonissalle, Mrs. Raida Mansourille. Viimeksi mainittu johtaa Young Families –ohjelmaa, johon Palmut toivotettiin tervetulleiksi kouluttajiksi. Vuoden 2012 matkan aikana Palmut pitivät ”perustason” perheopetusjaksoja ryhmille Betlehemissä, Nablukessa ja Taybeh'ssa.

4. ETIOPIA: Toisella SLS:n suurimmista yhteistyökirkkoista, Ethiopian Mekane Yesus -kirkolla, on noin 6 miljoonaa jäsentä; koko maan väkiluku on noin 85 miljoonaa. Mekane Yesus -kirkolla on 21 hiippakuntaa (täsmällisesti sanottuna synodia) ja 11.000 seurakuntayksikköä (laskien mukaan ns. saarnapaikat). SLS on pääosin rahoittanut kirkon perhekasvatusohjelman sen alusta eli vuodesta 2000 alkaen. Perhetyö on Etiopiassa vakiintunut kirkon työmuodoksi, ja se on hyvissä, lu-kuisissa paikallisissa käsissä. Perhetyön kouluttajakurssin (TOT) käyneitä on yli 1.700 henkilöä. – Palmut valmistelivat 2010 EECMY-kirkon Perhetyön kokonaisstrategian 2011–2015, joka antaa hyvät pohjat perhetyön jalkauttamiselle seurakuntatasolle. Lähetysseuran tukea tarvitaan enää kirkon perhetyön ohjelman budjettitukena (maksimissaan 2015 asti, noin 7-8.000 euroa vuodessa) ja ehkä yhden konsultaatiomatkan verran lähivuosina.

5. TANSANIA: Tansanian ev. lut. kirkko, ELCT, on toinen SLS:n suurimmista yhteistyökumppaneista. Sen 20 hiippakunnassa on yhteensä 6 miljoonaa jäsentä; Tansanian väkiluku on 38 miljoonaa. ELCT:n ylläpitämän Tumainin yliopiston Iringan yksikön puitteissa päättyi vuonna 2010 hiv-aids –projekti. Sen jatkoksi käynnistyi vuoden 2011 alussa uusi ”Kulttuurien muuttaminen” –hanke. Uuden hankkeen suunnittelivat aikaisemman hankkeen vetäjä, Kati Kempainen, ja uuden hankkeen vetäjä Rev. Anthony Kipangula.

6. MALAWI: Malawin ev. lut. kirkko, ELCM, lähetti vuonna 2013 neljän pariskunnan ja yhden miehen ryhmän perhetyön kouluttajakurssille Tansanian Iringaan Riitta ja Olavi Heinon johdolla.

7. NAMIBIA: Suunnitteluun osallistui 20 ELCIN-kirkon työntekijää. Heistä 14 oli osallistunut 1996/1997 perheasiain neuvottelukeskukseen (Martti Esko, Liisa Tuovinen ym.) vetämiin lyhytkursseihin. Kyseiset henkilöt nimettiin kirkon päätoimiston toimesta. Suunnitteluvaihe sisälsi kunkin henkilökohtaisen haastattelun ja niiden jälkeen yhteisen suunnittelutyöpajan. Erityisesti etsittiin tärkeimmät kohderyhmät ja työmenetelmät. - Suunnittelu- ja haastatteluvaihe oli vuonna 2007. Sen jälkeen työtä vei eteenpäin Lähetysseuran työntekijöiden avustamana kirkkohallituksen asettama johtokunta: 5 kirkkohallituksen suoraan nimeämää ja yksi kummankin hiippakunnan nimeämä (5+2=7). Kirkossa työ oli kirkon koulutus- ja kasvatusyksikön alaista. Näin Namibian kirkossa alkoi ennalta ehkäisevä avioparityö, joka jatkuu siellä edelleen. Perhetyön toimistossa työskentelivät helmikuusta 2007 kesäkuuhun 2010 SLS:sta Marja ja Jussi Hankela.

8. ANGOLA: Angolan ev. lut. kirkko, IELA, on aktiivisesti toivonut perhetyön aloittamista siellä. Jo syksyllä 1999 Angolan kirkko esitti virallisen kutsun Lähetysseuralle, jotta Palmut lähetettäisiin opettamaan perhetyötä kirkon teologisessa seminaarissa. Tämä suunnitelma ei toteutunut, kun Palmut palasivatkin Etiopiaan. – Sittemmin piispa Ndawanapo kertoi, pari vuotta sitten, että kirkko on esittänyt FELM:ille kutsun Palmujen lähettämiseksi opettamaan perheasioista Angolan kirkossa; virallista kutsua ei tiettävästi kuitenkaan ole tullut. - Syksyllä 2011 Hankelat järjestivät Namibiassa yhteistyö- ja suunnitteluseminaarin, missä IELA myös oli edustettuna. Mukana olivat kirkon presidentti (sittemmin piispa) Tomas Ndawanapo ja vaimonsa Isabel Navio Tchipa Ndawanapo, sekä pastori Dionisio Popawa (jonka vaimo työskentelee aids-projektissa ja on hyvin kiinnostunut perhetyöstä). – 2011 seminaarin aikana IELA-kirkko esitti toivomuksen, että Namibian kirkon perhetyö avustaisi IELA:a perhetyön aloittamisessa eteläisessä Angolassa, missä käytetään yhteistä kieltä Namibian kanssa. Rev. Aune Shilongo-Hamunyela ilmaisi valmiutensa sellaiseen yhteistyöhön, samoin Haindongot ja Nenkavut. – Samassa yhteydessä oli esillä mahdollisuus, että Angolan lähetit Kukkokset voisivat myös olla mukana perhetyötä kehiteltäessä. – Tuolloin todettiin, että alkuun pääsemiseksi IELA:n tulisi esittää pyyntö ELCIN-kirkkohallitukselle (Church Council). Taloudellista tukea toivottiin saatavaksi Lähetysseuralta.

9. BOTSWANA: Maarit ja Eero Haltia tekivät Botswanan-työkausiensa aikana myös perhetyötä omien päätoimiensa ohella. He pyrkivät vaikuttamaan siihen, että yhteistyökirkkomme, Botswanan ev. lut. kirkko olisi ottanut perhetyön omaksi työmuodokseen. Kirkon tilanne on eri syistä ollut jo pitkään sellainen, etteivät tämän tapaiset uudet avaukset ole olleet mahdollisia. – Kansainvälisen perhetyön hankkeen alkuvaiheessa (2010-) kehitysyhteistyökoordinaattori Karita Laisi ehdotteli, että Palmut vierailisivat Botswanassa vaikkapa tutustumassa sikäläiseen katulapsityön KYT-hankkeeseen, ja pääsisivät sitä kautta tunnustelemaan muunkin perhetyön aloittamismahdollisuuksia. Ajatuksesta kuitenkin luovuttiin, kun kirkolta ei asianmukaista kutsua ollut. – Syksyllä 2011 Hankelat järjestivät Namibiassa yhteistyö- ja suunnitteluseminaarin, johon oli kutsuttu kolmen kirkon, Namibian ELCIN, Angolan IELA ja Botswanan ELCB, edustus. Ikävä kyllä Botswanan edustajat eivät tulleet paikalle. Kirkko kuitenkin halusi lähettää edustuksensa.

10. NEPAL: Nepalissa toteutettavan sikäläisen perhetyön projektin ”Family Ministry Training Project” on suunnitellut eri kirkkojen ja järjestöjen edustajien työryhmä: Pastor Tanka Subedi, Pastor of Family of God and Director of Institute of Theological Education by Extension in Nepal (ITEEN), Uttamraj Karnikar, Program Director of SHANTI Nepal, MS. Dropadi Rokaya, General Secretary of YWCA, Bal Kumari Rai, Lead Advisor, Conflict transformation, UMN, Rev. Pastor Mukunda K. Sharma FELM Nepal admin/Finance Manager, Bethel Assembly Church, Bhaktapur, Kirsti Kirjavainen, FELM representative for Nepal, Manoj K Pradhananga, Director of LTD/NCF Nepal.

11. THAIMAA: Bangkokissa toimii yhteistyökirkkomme (Evangelical Lutheran Church of Thailand, ELCT) Luther-seminaari (LST); Syyskuussa 2010 seminaarilla pidettiin viikon mittainen "Basics of Family Ministry" -kurssi ja sen jälkeen kahden päivän avioparikurssi. Näiden jatkoksi pidettiin aivoriihi kirkon johdon ja lähetien kesken perhetyön tulevaisuudesta. Lokakuussa 2011 pidettiin avioparileiri kirkon työntekijäpariskunnille ja perheneuvonnan (counseling) seminaari, jonka järjestäjinä olivat ELCT Grace Counseling Ministries and Bangkok Institute of Theology. Sittemmin kirkko ei ole tarttunut toimeen perhetyön asioissa. Jää nähtäväksi, kehittykö perhetyön paikallinen järjestäytyminen tulevina vuosina.

12. KAMBODZHA: Perhetyön lähtökohta oli Hongkongin luterilaisessa seminaarissa opiskelleen kambodzhalaisen pastori Josephin into kääntää SLS:n (Palmujen) opetusaineistoa khmerin kielelle. Mekongin alue-edustaja Tero Norjanen vaikutti merkittävästi siihen, että perhetyö saatiin alulle Kambodzhassa. Matti Palmu teki tunnusteluvierailun Kambodzhaan 2011 ja Palmut yhdessä ensimmäisen koulutusmatkan 2012. Vuonna 2012 sovittiin, että Kambodzhan perhetyöstä otti kokonaisvastuun Singaporen LCS-kirkon perustama Lutheran Church of Cambodia. LCS:n lähetysjohtaja Mrs. Sally Lim on ollut merkittävä vastuuhenkilö. Hänen lisäksi muut Kambodzhan perhetyön komitean jäsenet ovat Pastor Joseph (Keo Thuy), Rev. Anne Mette Jürgensen (Danmission), Leena Waismaa (FELM), LCC:n paikallinen vastuuhenkilö Pastor Daniel Orn sekä LCC:n hallintoasiain työntekijä Mr. Sous Sophal.

13. SINGAPORE: Lähetysseura on tukenut Singaporen kirkkoa (Lutheran Church of Singapore, LCS) erityisesti thaiirtolaisten parissa tehtävässä työssä. Viime vuodet siinä työssä ovat olleet Kaija ja Tapio Karjalainen. - Matti Palmu teki tunnusteluvierailun Singaporeen 2011, jolloin järjestettiin perhetyön ohjelmia paitsi thai-seurakunnassa myös LCT-kirkon työntekijöille ja muille vastuunkantajille. - Singaporen LCS-kirkko perusti 2011 sosiaalisen työn palvelujärjestönsä (Lutheran Community Care Services, LCCS) yhteyteen "Perhetyön yksikön". - LCS-kirkko tekee lähetystyötä Kambodzhassa; kirkon lähetysjohtaja Sally Lim on myös osa-aikaisesti Kambodzhan-lähetystyöntekijä ja toimii aktiivisesti perhetyössä siellä. - Kirkko tekee lähetystyötä myös Manner-Kiinassa; siinä työssä mukana olevat vapaaehtoiset pyysivät, että Palmujen Perhetyön käsikirja käännettäisiin myös mandariini-kiinan yksinkertaisille sanamerkeille. Piispa Terry Lee ehdotti, että LCS voisi tuo työn tehdä, ja niin tapahtuikin 2012. Näin ollen Singaporen kirkon työ voi olla yksi tulokulma ajateltaessa perhetyön mahdollisuuksia Manner-Kiinassa.

14. TAIWAN: Yhteistyökirkkomme Lutheran Church of Taiwan, LCT, on nimennyt perhetyöstä vastaavaksi työntekijäksi pastori Chen Hui-Long'in. Hän on tutkinut Taiwanissa muiden perhetyön toimijoiden palveluita ja alkanut kehittää kirkon perhetyöhön sellaista rakennetta, että mahdollisimman monet voisivat osallistua koulutukseen. Kirkon seurakunnissa järjestetään perhetyön kursseja, joista vastaavat kesään 2013 asti perhetyön suomalaiset vastuuhenkilöt, Tuija-Riitta ja Jouni Heiskanen; he palasivat syksyllä 2010 uudelle työjaksolle Taiwaniin.

15. HONG KONG – Manner-Kiina: a) Yhteistyökirkkomme on Evangelical Lutheran Church of Hong Kong, ELCHK. Perhetyö Hong Kongissa alkoi 1996 Lähetysseuran eläkkeellä olevan lähetin Ethel Witting-Chow'n toimesta. Työ alkoi osana SLS:n huumetyötä, mutta se on jatkossa ollut kiinteästi liitoksissa paikallisen ELCHK - Tsing Yi Carpenter Lutheran Church (Ling Cheung) –seurakunnan työhön. b) Lähetysseuralla on monia yhteyksiä Manner-Kiinaan. Kiinan aluepäällikkönä kesään 2013 asti toimiva Jouni Heiskanen on Taiwanin perhetyötä tehneenä avainasemassa Manner-Kiinan perhetyötä kaavailtaessa.

- Eräs yhteistyökumppani voisi olla Rev. Xiao Anping, Wuhan Theological Seminary'n vararehtori, jonka Palmut tapasivat Hong Kongissa 2009. Rev. Xiao oli kiinnostunut jonkinlaisen perhetyön koulutuksen aloittamisesta seminaarissaan. Hän myös sai Palmujen mandariinikiinankielisen käsikirjan.

Osa B. Toiminnan tavoitteet - Purpose of the intervention

4. Hankkeen tavoite

- Project purpose

How will the project contribute to the development of your country (overall development goal)? What is the Purpose (specific objective) of the project?

1. VENÄJÄ: Hankkeen tavoitteena on ennaltaehkäistä perheiden hajoamista, mikä onkin suuri ongelma Venäjällä. – Avata ihmisille ikkunoita ja ovia perheen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen ja tukemiseen. – Naisten aseman vahvistaminen ja tukeminen perheessä.

2. VIRO: Projekti on osa perheiden hyvinvoinnin kehittämistyötä Virossa. Työkaudella 2013–2016 voidaan puhua perhetyön aloitushankkeesta, jolla on kolme tavoitetta. Hankkeen tavoitteena on luoda virolainen perheneuvonnan malli, tehdä perheiden ja erityisesti lasten tarpeita näkyväksi yhteiskunnassa ja kirkossa (vaikuttamistyö) yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, sekä tukea Viron ev.lut. kirkkoa (EELK) laaja-alaisen perhetyön ja perhelähtöisen työotteen kehittämisessä rakenteellisesti ja toiminnallisesti. Seurakuntia tuetaan toiminnan, työn diakonisen ulottuvuuden sekä verkostojen luomisen ratkaisuisissa. Perheiden tarpeisiin liittyy myös lastensuojelu-, aids-hiv- ja ekumeeninen avioliittotyö. – Virossa 1,2 % 14–49-vuotiasta kantaa hi-virusta ja aids leviää siellä nopeimmin koko Euroopassa. Viro on tilastojen kärkeä myös pikkuvauvojen ravistelu-kuolemien suhteen ja perheväkivalta on merkittävä ongelma. Viron valtiolla ei ole ollut resursseja puuttua näihin ongelmiin, mutta vuonna 2012 luotiin perhetyön strategia ja alettiin luoda menetelmiä perheiden hyvinvoinnin parantamiseksi. EELK:n perhetyö liittyy osaltaan koko Viron rakenteellisiin muutoksiin, joiden kautta luodaan perheille laadukkaampaa ja kestävämpää tulevaisuutta.

3. ISRAEL / Palestiinalaisalueet:

a) Messiaaniset juutalaiset: Messiaaniset seurakunnat ovat hyvin itsenäisiä. Perhe-elämään liittyviä haasteita niidenkin parissa on runsaasti. Machaseh'n johtaja Lena Levin on aktiivisesti pyrkinyt siihen, että Palmujen kirja saadaan hepreaksi käyttöön messiaanisten seurakuntien saataville. Opetusaineiston käyttö jää sitten kunkin seurakunnan vastuulle.

b) Etiopialaisten seurakunnat: Etiopialaistautaiset israelilaiset ovat yksi kaikkein syrjäytyneimmistä kansanosista, se on todettu niin valtion toimesta kuin myös julkisissa tiedotusvälineissä. Lähisuhdeväkivalta on hälyttävän yleistä, samoin alhaisesta koulutustasosta johtuva työttömyys ja edelleen yleinen syrjäytyminen. Tavoitteena on tukea avioliittoja ja perheitä vahvistavan perhetyön koulutuksen avulla.

c) Palestiinalaiskristityt: Palestiinalaiskristittyjen perheiden elämää varjostavat paitsi Länsirannan asukkaiden ”normaalit” vaikeudet myös erilaiset perhe-elämän haasteet. Tavoitteena on järjestää perustason koulutusta ja retiriittitoimintaa Young Families -ohjelman toiminnan kautta.

4. ETIOPIA: Kirkon perhetyön tavoitteena on herättää vastuuhenkilöt näkemään perhetyön tarve, kouluttaa kirkon työntekijöitä perhetyöhön, järjestää vastuunkantajille avioliittokursseja yms., vahvistaa avioliitto- ja perheneuvonnan rakenteita ja kerätä ja luoda perhetyön aineistoa. Ohjelman päämääränä on kouluttaa mahdollisimman monia etiopialaisia pariskuntia, jotka voivat muiden tehtäviensä ohella tehdä myös avioliitto- ja perhetyötä.

Ohjelman työnäköinä on rakentaa tervettä seurakuntaa ja yhteiskuntaa rakentamalla tervettä avioliittoa ja perhettä; rohkaista parisuhteissaan tyytyväisiä työntekijäpariskuntia levittämään hyvää

sanomaa elämänsä esimerkillä ja opetuksella; parantaa kristillisen perhemallin vahvistumisen myötä tyttöjen ja naisten asemaa, sekä osaltaan auttaa maan järkyttävässä aids-tilanteessa korostamalla uskollisen parisuhteen ja kristillisen perhe-elämän merkitystä; edelleen raamatullisen perheopetuksen myötä vaikuttaa nuorten seksuaalikäyttäytymiseen: pidättäytymiseen avioliittoon asti ja liitossa uskollisuus yhdelle puolisolle, sekä vahvistaa seurakuntien perheneuvontavalmiuksia.

5. TANSANIA: Tansania on yksi niistä itäisen ja eteläisen Afrikan alueista, joilla hiv/aids on saavuttanut paikoitellen pandeemiset mittasuhteet. Maassa toimii epidemian ehkäisytyössä lukematon määrä kansalaisjärjestöjä, valtiollisia organisaatioita ja kansainvälisiä toimijoita. Tiedotusta, neuvontaa ja kondomikampanjointia on tarjolla, mutta tämä ei yksin riitä. Hiv/aids on ennen kaikkea sosiaalinen ilmiö, jonka juuret ulottuvat syvälle yhteiskunnallisiin arvoihin, perhekäsitykseen ja ihmissuhteisiin. Perheet, ihmissuhteet ja parisuhteet ovat ongelman keskiössä. Tämän projektin tarkoituksena on kouluttaa kirkon työntekijöitä ja muita avainhenkilöitä aviopari-työhön niin, että he kykenevät vaikuttamaan positiivisen muutoksen omassa ympäristössään. Tavoitteena on tukea ja kouluttaa aviopareja ja perhe-elämää niin että vahingollisia, virusta levittäviä käytäntöjä saadaan hillittyä (näitä ovat mm. pitkäkestoiset rinnakkaisuudet). Kun ihmisten käyttäytyminen muuttuu, myös viruksen leviäminen saadaan kontrolliin. Tähän tarvitaan monipuolisia ihmissuhdetaitoja, ei yksistään tiedotus- ja kondomikampanjoita. Projekti vastaa tähän tarpeeseen.

6. MALAWI: Toiminta on aivan alullaan. Tavoitteena on saada perhetyön koulutusta kirkon eri yksiköihin, mutta Heinojen palattua Suomeen 2014 on epävarmaa, pääseekö toiminta oikeasti edes alkamaan.

7. NAMIBIA: Toiminta tapahtuu kontekstissa, jossa on paljon hiv/aidsia, lisääntyvät avioeromäärät, runsaasti toisistaan työn takia erillään asuvia aviopuolisoita sekä suuria muutoksia yhteiskunnan perinteisen avioliitto- ja perhekäsityksen piirissä yhdistyen koulutuksen ja kansainvälisen median mukanaan tuomiin uusiin asenteisiin ja arvoihin. Tässä toimintaympäristössä tavoite on tukea kirkon jäseniä ja muita namibialaisia avoimempaan ja terveeseen avioliittoon. Tavoitteina ovat muun muassa: pitää yllä tietoisuutta kristillisestä, pariuskollisesta perhe-elämän mallista; nostaa tietoisuuden ja luoda avointa keskusteluympäristöä perhe- ja avioliittoasioissa.

8. ANGOLA Hankkeen tavoitteena on auttaa Angolan IELA-kirkkoa tukemaan avioliittoja ja perheitä yhteiskunnan murrosvaiheessa. Piispa Ndawanapo kertoi 2011: ”Angolassa vallinneen, noin 10 vuotta sitten päättyneen pitkän sotatilan aiheuttamat vauriot näkyvät monin tavoin myös perherakenteissa. On paljon miehiä, jotka eivät huolehdi avioliitoistaan ja lapsistaan, ei ole riittävästi kokemusta tavallisesta perhe-elämästä. Miehet ovat kovasydämissä eivätkä halua kuunnella neuvoja. Monet vanhemmat ovat äärimmäisen köyhiä ja ovat paljolti poissa kotoa ja lasten luota elantoa hankkimassa. Isoäidit usein kantavat vastuuta. – Monet nuoret eivät enää ole kiinnostuneita naimisiin menosta, koko avioliittoinstituutio on paineen alla. Teiniraskaudet ovat yleisiä. Perheväkivaltaa harjoittavat sekä miehet että naiset – tässäkin lienee nähtävissä sodan perintöä. Monet miehet käyvät työssä Namibiassa. Huumeiden käyttö on yleistä.”

9. BOTSWANA Hankkeella pyritään auttamaan Botswanan kirkkoa yleisessä perheitä ja perherakenteita koskevassa kriisissä. Avioliittoinstituutio on maasta paljolti häviämässä, esim. lapsista 90 % syntyy avioliiton ulkopuolella. Naiset haluavat lapsia, mutteivät miestä vaivoikseen. Hiv/aids on levinnyt hälyttäviin mittoihin. Perhetyölle olisi erittäin suuri tarve. Kysymys on nyt se, miten voitaisiin auttaa Botswanan kirkkoa tarttumaan toimeen perheiden auttamiseksi.

10. NEPAL: Paikallinen projekti pyrkii olemaan apuna terveen yhteiskunnan luomisessa. Tässä hyödynnetään ”esimerkkiperheitä”, lähtien yhteisön johtajien perheistä. Tavoitteena on lisääntyvä määrä yhteisön johtajia, joilla on terveet ja hyvät suhteet puolisoihinsa, lapsiinsa ja muihin sukuperheen jäseniin. Tällaiset johtajat ovat hyvänä todistuksena yhteisöissään; heillä on myös mahdollisuus ja kyky sovittaa yhteen työ- ja perhe-elämä.

11. THAIMAA: Pyritään luomaan paikallinen ohjelma työntekijöiden kouluttamiseksi perhetyön tekijöiksi. Sen pohjaksi pidettiin lokakuussa 2011 aviopariseminaari kirkon työntekijöille puolisoineen. – Tavoitteena on auttaa kirkon työntekijäperheitä heidän oman perhe-elämänsä tervehdyttämisessä ja vahvistamisessa, ja heidän esimerkinsä kautta levittämään hyvän perhe-elämän mallia laajemmallekin thai-yhteiskuntaan.

12. KAMBODZHA: Kambodzhin opetusministeriö on kiinnittänyt huomiota internetin tuomaan haasteeseen nuorten seksuaalikasvatukselle (tai oikeastaan seksuaalikasvatuksen puutteeseen). Kirkot ovat myös havainneet yhteiskunnan nopean muutoksen haasteet ja vaaratekijät nuorten ja perheiden elämässä. Perhetyön tavoitteena on kouluttaa eri kirkkojen vastuuhenkilöitä toimimaan perhetyön opettajina / kouluttajina omissa kirkoissaan ja laajemminkin yhteisöissään.

13. SINGAPORE: Tavoitteena on tukea LCS-kirkkoa sen perhetyössä paitsi kirkon thai-seurakunnassa myös kirkon englannin- ja kiinankielisissä seurakunnissa. Tavoitteena on myös rohkaista kirkkoa vahvistamaan perhetyötä kirkon lähetystyön osana erityisesti Kambodzhassa ja Manner-Kiinassa.

14. TAIWAN: Avioerojen määrä Taiwanissa on Aasian korkeimpia, avioeroprosentti on hälyttävän korkea. Yksinhuoltajavanhempien määrä on lisääntynyt. Tämän ohjelman kautta tuetaan toisaalta perheitä ja parisuhteita, mutta toisaalta myös yksineläviä ja yksinhuoltajaperheitä. Perhesuhteiden vahvistaminen ja vahvistava perhetyö on työmuoto, jolla perheiden hajoamista voidaan ehkäistä. Työmuoto voi tukea myös yksinhuoltajaperheitä kasvatustehtävässä. – Hiv ja aids: Tavoitteena on saada kirkon vastuuhenkilöt tiedostamaan 1) prostituutioon, 2) Hiv/aidsiin, 3) uskottomuuteen ja 4) tyttöjen ja naisten asemaan liittyvät ongelmat. – Kirkko toimii Taiwanissa köyhien parissa, koulutuksiin osallistumisen esteenä voivat usein olla maksuvaikeudet.

15. HONG KONG – Manner-Kiina: a) Hong Kongissa alkuperäisenä tavoitteena on ollut huumeiden käyttäjien perhekuntalaisten auttaminen ja tukeminen. Osana paikallisen seurakunnan työtä perhetyö on pyrkinyt tukemaan laajemminkin seurakuntalaisia heidän perhekysymyksissään. b) Manner-Kiinassa tavoitteena on teologisten seminaarien opiskelijoiden kouluttaminen, jotta he saisivat ensisijaisesti tukea omaan perhe-elämäänsä. Opiskelijoiden palattua työalueelleen he voisivat viedä perhetyön mennessään seurakuntiin.

5. Kohderyhmät - Focus Groups

- Describe all the Focus Groups (beneficiaries/rights-holders) of the project. - Specify the number of people the project will affect. Provide disaggregated data as appropriate (men, women, girls, boys, people with disabilities, minority groups).
- Describe what kind of changes you expect the project will bring to the lives of the people in the focus groups.

Kohderyhmät, **lopulliset hyödynsaajat** - Target Groups, Final Beneficiaries

1. VENÄJÄ: Osallistujat ovat alkuvaiheessa pääasiallisesti seurakunnassa mukana olevia nuoria perheitä, naisia enemmän kuin miehiä. **Oletettuja muutoksia:** Perheiden hajoamistapaukset vähenevät. Perheet saavat tukea ja sitä kautta niiden yhteenkuuluvuus vahvistuu. Naisten asema vahvistuu perheissä ja sitä kautta koko yhteiskunnassa.

2. VIRO: Kohderyhmänä ovat perheet, lapset, vanhemmat, isovanhemmat ja seurakunnat. **Hyödynsaajia** ovat sekä EELK että perheet, joita työ koskettaa. Tavoitteena on perheneuvonnan kautta kohdata 100 asiakasta vuodessa. Ennakoivaan perhetyöhön (avioliittotyö, perheleirit jne.) osallistuu noin 3000 ihmistä, joista puolet lapsia. Kolmivuotisen hankkeen tuloksena neljäosalla EELK:n seurakunnista on perhetyötä ja työn kenttä on kirkossa yleisesti selkiytynyt.

Oletettuja muutoksia: Hanke tuo perheiden elämään toivoa ja käytännön työvälineitä, henkistä ja aineellistakin tukea. Muutoksia voidaan nähdä parisuhteen laadussa, lasten hyvinvoinnissa, vähemmistöjen omanarvontunnon paranemisessa ja seurakuntien perhetyön kehityksessä. Hankkeen tuloksena seurakunnat ymmärtävät perhetyön merkityksen ja heille on tarjottu koulutusta ja välineitä sen toteuttamiseen.

3. ISRAEL / Palestiinalaisalueet:

a) Messiaaniset juutalaiset: Hyödynsaajat ovat messiaanisten seurakuntien johtohenkilöt ja heidän kauttaan tavalliset seurakuntalaiset. - Kunhan Palmujen kirjan käännös hepreaksi valmistuu, kirjaa voidaan hyödyntää erilaisissa koulutustilanteissa.

b) Etiopialaisten seurakunnat: Hyödynsaajat ovat sirpaleisen seurakuntajoukon johtajapariskunnat ja muut vastuunkantajat. Näiden saatua perhetyön kouluttajakurssin opetusta hyöty voi levitä tavallisten seurakuntalaisten keskuuteen. - Palmujen perhetyön kirjoja voidaan hyödyntää paitsi amharaksi myös erityisesti nuorten parissa myös hepreaksi.

c) Palestiinalaiskristityt: Hyödynsaajat ovat ensi vaiheessa Young Families -ohjelman osallistujapariskunnat (noin 15) perheineen. He edustavat useita eri kirkkokuntia. Lopulliset hyödynsaajat ovat mainittujen sukuperheiden jäsenet ja sitä kautta yleisemminkin paikallisyhteisö.

4. ETIOPIA: Lopulliset hyödynsaajat ovat EECMY-kirkon noin 6 miljoonaa jäsentä. Ohjelma on tähän mennessä kouluttanut yli 1.700 etiopialaista opettamaan perheasioita seurakunnissa, muissa omissa yhteisöissään, erilaisissa oppilaitoksissa yms. Lisäksi on koulutettu mainittujen joukosta 54 henkilöä, joille on annettu valtuudet järjestää lisää perhetyön kouluttajakursseja. Tavoitteena on saada perhetyön kouluttaja kirkon kaikkiin 11.000 seurakuntayksikköön. Mainittujen kouluttajien kuulijoina tai opetukseen osallistujina on ollut vuosittain arviolta 50-100.000 ruohonjuuritason etiopialaista. **Oletettuja muutoksia:** 1) Seurakunta ja yhteiskunta tervehtyy, kun niiden perussolu, avioliitto ja perhe tervehtyy; 2) Parisuhteissaan tyytyväiset ihmiset levittävät hyvää sanomaa elämänsä esimerkillä ja opetuksella; 3) Tyttöjen ja naisten asema paranee; 4) Maan erittäin paha aids-tilanne paranee; 5) Nuorten seksuaalikäyttäytyminen muuttuu vastuullisemmaksi, ja 5) Seurakuntien perheneuvontavalmiudet paranevat.

5. TANSANIA: Projektissa koulutetaan 20 pariskuntaa, jotka ovat ensisijaiset hyödynsaajat. **Lopulliset hyödynsaajat** ovat näiden ympäristössä asuvat ihmiset: lapset, sukulaiset, sukuperheen jäsenet, seurakuntalaiset ja muut yhteisön jäsenet. **Oletettuja muutoksia:** Kun elämäntaito- ja vahvistetaan, perhe-elämä muuttuu paremmaksi ja tyydyttävämmäksi. Pitkäkestoiset rinnakkaisuudet eivät enää ole tarpeen ja sairastumisriski pienenee.

6. MALAWI: Hyödynsaajat: Tärkein kohderyhmä työn alkuvaiheessa ovat kirkon papit ja muut työntekijät puolisoineen.

7. NAMIBIA: Hyödynsaajat: Tärkein kohderyhmä on kirkon papit ja muut työntekijät puolisoineen. Mukana on myös kirkon aktiivisia maallikkopariskuntia. Kohderyhmänä ovat edelleen seurakunnissa järjestettävien avioparitapahtumien osallistujat. Muita kohderyhmiä ovat uusittavana olevan 'Avioliittoon aikovien oppaan' myötä nuoret pariskunnat, ja lopullisina hyödyn

saajina ELCIN kirkon jäsenet ylipäänsä. – Yhteensä kurssien osanottajia on ollut 422: a) varsinaiset avioparikurssit (peruskurssi, jatkokurssi, kouluttajakurssi, eläkeläiskurssi) 238, joista 212 pappispariskunnista; b) erityisseminaarit 152, ja c) pappien puoliset -kurssi 32. - Kurssilla käyneiden ihmisten kautta ”epäsuoria” hyötyjiä, perheiden jäseniä on luultavasti tuhansia; lisäksi seurakuntavierailuilla, kirkon tapahtumissa yms. on tavattu paljon ihmisiä perhetyön edustajina. – **Oletettuja muutoksia:** Kursseilta saadun palautteen perusteella on tapahtunut avioliittoja kahlitsevien tabujen (esim. seksuaalisuus, vaikenemisen kulttuuri, perheväkivalta) murtumista; keskusteluun ja kuuntelemiseen perustuva kommunikointi on myös parantunut, ja perheissä tasavertaisen kumppanuuden ymmärtäminen on kohentunut.

8. ANGOLA Hyödynsaajat: IELA-kirkko toivoo hankkeen avulla voitavansa auttaa paitsi työntekijöitään myös laajalti seurakuntalaisia ja koko sodasta kärsinyttä yhteisöä.

9. BOTSWANA Hyödynsaajat olisivat ensi alkuun kirkon työntekijät perheineen, kirkon oppilaitosten ja edelleen muidenkin oppilaitosten opiskelijat, yleisemminkin kirkon jäsenistö ja viime kädessä yhteisö kaikkineen.

10. NEPAL: Hyödynsaajat ovat 50 pariskuntaa (pastoreita ja muita yhteisön johtajia) viidessä läänissä (regions) ja heidän kauttaan kyseisten alueiden ns. tavalliset ihmiset. Vaikutuspiirissä on miehiä ja naisia, tyttöjä ja poikia, vammaisia ja vähemmistöryhmiin kuuluvia maan viiden läänin alueelta. **Oletettuja muutoksia:** 1) Suhteet puolisoihin, lapsiin ja muihin perheenjäseniin paranevat; 2) Avioliittoon ja perheeseen liittyvät vuorovaikutustaidot paranevat ja näitä taitoja opitaan myös muiden auttamiseksi; 3) Perheen ristiriidoista kärsiville tarjotaan apua (esim. perheväkivalta, puolison määräsvalta-asiat, hiv ja aids ym. terveystieteet, jne.).

11. THAIMAA: Hyödynsaajat ovat Luther Seminary in Thailand:in (LST) opiskelijat, jotka valmistuvat kirkon työntekijöiksi; Seurakuntien ja kirkon eri osastojen työntekijät perheineen; Seurakuntalaiset (kirkossa tällä hetkellä n. 3000 jäsentä); Diakoniaprojektien tavoittamat ihmiset: Armonkodin äidit, aids-työn tavoittamat perheet, vanhustyön tavoittamat vanhukset perheineen, kummilapset perheineen (250 kummilasta), kirkon oppilaskodin lapset perheineen (45-paikkainen oppilaskoti); Laksin sielunhoitokeskuksen (counseling center) asiakkaat ja työntekijät.

12. KAMBODZHA: Hyödynsaajat ovat yli kymmenestä eri kirkosta valitut, yhteensä noin 15 pariskuntaa, jotka ensi vaiheessa (2013) käyvät perhetyön kouluttajakurssin (TOT). Hyödynsaajia ovat edelleen näiden seurakuntien tai kirkkojen seurakuntalaiset ja jäsenperheet. CEPAn järjestön verkoston avulla voidaan tavoittaa suuri määrä raamattukouluista valmistuneita evankelisteja ja pastoreita ja heidän kautta suuri määrä seurakuntia tai kirkkoja.

13. SINGAPORE: LCC-kirkon seurakuntien työntekijät ja muut vastuunkantajat ovat ensisijainen **hyödynsaajaryhmä**. Kohderyhmiä ovat myös kirkon lähetystyön kohderyhmät Kambodzhassa ja Manner-Kiinassa.

14. TAIWAN: Seurakuntien työntekijät ja maallikkojäsenet (TOT-koulutus) ovat **ensisijainen hyödynsaajaryhmä**. **Oletettuja muutoksia:** Ohjelman kautta parannetaan seurakuntien työntekijöiden valmiutta käsitellä aiheita, joista on ko. kulttuurissa vaikea keskustella. Koulutus parantaa kouluttajien ja kurssien osallistujien ja heidän perheidensä kommunikaatiotaitoja, taitoja käsitellä ongelmia ja ennaltaehkäistä perheyhteyden heikentymistä. – Kohderyhmää ovat myös seurakuntien nuoret.

15. HONG KONG – Manner-Kiina: a) Hong Kongissa **hyödynsaajaryhmänä** ovat huume-
nuoret ja erityisesti heidän perheidensä jäsenet. b) Manner-Kiinassa kohderyhmänä ovat teolo-
gisten seminaarien opiskelijat ja heidän kauttaan laajemmin seurakuntalaiset.

Osa C. Toteutus - Implementation

6. Toiminta hankkeen tavoitteiden saavuttamiseksi

- Strategy to achieve the Project Purpose

6.1 Valittu lähestymistapa - Selected Approach

What is the selected approach of your project? Tick as appropriate:

Voimavarojen kasvattaminen - Capacity building	√
Vaikuttamistoiminta – Advocacy	√
Voimaannuttaminen - Empowerment	√
Koulutus - Training	√
Palvelujen tuottaminen - Service delivery	
Rakentaminen - Construction	
Oppiaineiston tarjoaminen - (Teaching) material support	√
Valmistautuminen onnettomuuksiin - Disaster preparedness	
Muu, mikä - Other, specify:	

Briefly explain why the selected approach is the most effective way of addressing the main problem described above.

6.2 Tulokset – Toiminta – Mittarit - Results – Activities – Indicators

→ [Katso liite: Ongelmapuun käänöpuoli eli ”Hyvien hedelmien puu”]

Specify the project's results and activities, and their indicators, by filling in the following chart.

TULOKSET JA TOIMINTA - RESULTS & ACTIVITIES	MITTARIT - INDICATORS
TULOS 1 Kumppanilla on kattavasti perhetyön kouluttajia	
Toiminta 1.1 Perustason kurssitus	
Toiminta 1.2 Kouluttajien koulutus	
Toiminta 1.3 Koulutettujen tukitoimet yms.	
TULOS 2 Ympäristöön sovellettua koulutusaineistoa on saatavilla	
Toiminta 2.1 Aineiston tuottaminen	
Toiminta 2.2 Aineiston käänäminen	
TULOS 3 Kumppanin työssä perhetyö on läpileikkaavassa asemassa	

Provide the Annual Work Plan (activity timetable) as an annex.

LIITTEENÄ:

- Hankkeen ulkkomaanmatkojen toteutuma / suunnitelma 2010-2014
- Palmujen tekemien perhetyön opetusaineisto-kirjojen saatavuus -kaavio (vuoden 2014 alkaessa)

7. Involvement of the Focus Groups in the project implementation

- Describe how the focus groups participate in the project implementation. Give special attention to the most vulnerable groups.

8. Hankkeen hallinto – tehtävät ja vastuut

- Project management – roles and responsibilities

8.1 Hankkeeseen osallistujien tehtävät

- Roles of project organizations - How are the responsibilities of implementation, monitoring and project management divided?

Mikä on Lähetysseuran osuus hankkeessa?

- What kind of role FELM is expected to take?

- Toimijoina Suomessa ovat Palmujen lisäksi Riitta Laakio (2010- maaliskuun loppuun 2012), Kari Salonen (2012 huhtikuusta alkaen) esimiehenä sekä lisäksi Perhetyön ohjausryhmä.
- Jokaisessa maassa on vastuuhenkilöitä kulloisenkin yhteistyökumppanin nimeäminä; he järjestävät ja havainnoivat työtä, järjestävät kurseja ym. opetustilanteita, jne.
- Kunkin työalueen budjetista pyritään kattamaan perhetyön paikalliset kulut; Palmujen matkoihin liittyvät kulut maksetaan hankkeen Suomen-budjetista.

8.2 Hankkeen paikallinen hallinnointi

- Local Project Management - Explain the management structure of the project. Provide a project organisation diagram as an annex. - Describe the information sharing mechanisms between staff members in the project (e.g. who should report to whom, weekly/monthly meetings etc.).

- Tavoitteena on luoda paikallinen rakenne perhetyötä varten, yhteyshenkilö kussakin maassa ja muu tarvittava, esim. työryhmä tms.

1. VENÄJÄ: Perhetyö kuuluu osana Inkerin kirkon diakoniatyöhön. Diakoniatyön osastolla on oma nais- ja perhetyön toimikunta, joka kokoontuu noin neljä kertaa vuodessa. Kokouksessa tehdään suunnitelmat ja budjetti vuodelle ja päätetään kurseista ym. tapahtumista. - Yhteyshenkilö Suomeen päin on Elina Heikkilä. – Tiedon välittäminen seurakuntiin on ongelmallista. Tiedot helposti jumittuvat jonnekin ”väliportaaseen”, tämä vaatii jatkuvaa kyselyä viestien perille menosta.

2. VIRO: Tavoitteena on luoda paikallinen rakenne perhetyötä varten, yhteyshenkilönä alkutilanteessa Pia Ruotsala ja EELK arkkipiispa Andres Pöder. - Työtä kartoittava työryhmä: arkkipiispa Andres Pöder, perhetyön koordinaattori Pia Ruotsala, Hanna Vseviiov (sosiaaliministeriö), Ove Sander (Teologinen Instituutti, rehtori/ dekaani), Urmas Viilma (EELK:n kansleri), Kaia Kapsta (Viron Kirkkojen Neuvosto), Avo Üprus (EELK:n diakoniajohtaja), Mati Sinisaar (Peetelin sosiaalikeskus, katulapsityö), Eha Kraft (Lapsi- ja Nuorisotyön Yhdistys, LNÜ), Mari Paenurm (Tarton perhekoulu), Pille Murrik (perheterapia-kouluttaja), Arho Tuhkru (EELK:n ulkosuhteet), Pentti Suihkonen (pappi, avioparikouluttaja), Merle Liblik (EELK Hagerin srk:n perhetyön edustaja), Priit Humal (Tarton perhetyö) ja Annika Laats (EELK Ristin srk:n khra / surutyö lapsensa vauvana menettäneiden parissa).

Hallintorakennetta ei vielä ole olemassa ja projekti alkaa 1.1.2013, jolloin aletaan suunnitella hankekaaviota sekä työn organisointia.

3. ISRAEL / Palestiinalaisalueet:

a) Messiaaniset juutalaiset: Hanketta johtaa Machaseh-järjestön johtaja Lena Levin.

b) Etiopialaisten seurakunnat: Johtuen etiopialaisseurakuntien kovin sirpaleisesta toimintakentästä perhetyön vastuu jakautuu yksittäisille seurakunnille, käytännössä niiden johtajille.

c) Palestiinalaiskristityt: Toiminnasta vastaa Diar Consortiumin Young Families –ohjelman johtaja, Mrs. Raida Mansour. Hänellä on työssään Pastor Mitre Rahebin tuki.

4. ETIOPIA: Projektista vastaa Lähetysseuran paikallisen yhteistyökumppanin Mekane Yesus -kirkon seurakuntatyön osaston (Department for Mission and Theology, DMT) alainen Perhetyön toimisto (Office for Family Issues). Työtä johtaa pastori Geneti Wayessa, joka on suorittanut MTh -tutkinnon Englannissa. Perhetyön siirtyessä asteittain lähemmäs ruohonjuuritason työstä vastaavat paikalliset hiippakunnat ja edelleen paikallisseurakunnat omien hallintojärjestelmiensä kautta. Lähetysseuran puolelta projektista vastaa aluepäällikkö.

5. TANSANIA: Projektia hallinnoidaan Tumainin yliopiston Iringan yksikön hallintojärjestelmien mukaisesti. Vastuuhenkilönä toimii Rev. Anthony Kipangula.

6. MALAWI: Perhetyöstä vastaa kirkon keskusvirasto.

7. NAMIBIA: Ylempi esimies on kirkon pääsihteeri Eliakim Shaanika. Työ on koulutus- ja kasvatuosaston alaista, lähiesimies on osastonjohtaja Philippus Henok. Kirkkohallituksen viimeisessä johtokunnassa on 5+2 jäsentä. Johtokunnan hiippakuntajäsenet (2) ovat yhteyshenkilöitä hiippakuntiinsa. Perhetyön toimiston työntekijät: 2007–2010 Hankelat, kesäkuusta 2010 alkaen Rev. Eeva-Liisa Shitundeni siihen asti, kun jatko-opinnoissa oleva Rev. John Haufiku on käytettävissä (arviolta vuoden 2013 alusta).

8. ANGOLA: Hankkeesta vastaa IELA-kirkko piispa Tomas Ndawanapon johdolla. Hankkeen toteutumisen kannalta on välttämätöntä, että Namibian ELCIN-kirkon perhetyö (EFM) aktiivisesti tukee Angolan kirkkoa uuden työmuodon rakentamisessa ja kehittämisessä.

9. BOTSWANA: Hankkeesta vastaa Botswanan ELCB-kirkko, mahdollisesti Namibian ELCIN-kirkon perhetyön avustuksella. Lähetysseuran taloudellinen tuki perhetyölle olisi tarpeen.

10. NEPAL: Projektista vastaa Lähetysseuran paikallisen yhteistyökumppanin Leadership Training Department of National Churches of Nepal, LTD-NCFN, oman hallintojärjestelmänsä kautta. FELM:in puolelta projektista vastaa aluepäällikkö. Paikallisen kumppanin puolelta projektia johtaa koordinaattorina Mr. Manoj Pradhananga, MDiv. Yhteistyökirkot tai järjestöt raportoivat koordinaattorille perhetyön edistymisestä kullakin kohdealueella. Yhteydenpito ja raportointi: käytetään apuna puhelinta ja sähköpostia.

11. THAIMAA: Aluksi LST:n puolelta yhdyshenkilönä oli Suvimarja Rannankari-Norjanen, mutta tarkoitus on ollut siirtää tämä tehtävä Monduree Kusawadeelle (Dean of Studies at the LST). – Muissa Perhetyön tukiohjelmaan liittyvissä asioissa yhteyshenkilö oli Leena Helle kotimaahan paluuseensa (2012) asti. Tarkoituksena on ollut kartoittaa vaihtoehtoja mahdollisen tukiohjelman laajemmalle toteuttamiselle (kirkon diakoniaosasto, ELCT:n Counseling Centre, seurakunnat) ja siirtää vähitellen yhteydenpitovastuu paikallisille työntekijöille. Helteiden palattua Suomeen koko perhetyön kuvio Thaimaassa on hyvin avoin. Diakoniaosaston työntekijä Mr. Paitoon on hyvin kiinnostunut perhetyöstä, mutta kirkko ei ole nimennyt häntä vastuuhenkilöksi.

12. KAMBODZHA: Perhetyöstä vastaa hallinnollisesti LCC-kirkko, käytännössä yhteiskristillinen perhetyön komitea. Kambodzhin perhetyön komitean jäsenet ovat Singaporen LCS-kirkon lähetysjohtaja Mrs. Sally Lim puheenjohtajana, Pastor Joseph (Keo Thuy), Rev. Anne Mette Jürgensen (Danmission), Leena Waismaa (tai aluepäällikkö Pauli Rantanen, FELM), LCC:n paikallinen vastuuhenkilö Pastor Daniel Orn sekä LCC:n hallintoasiain työntekijä Mr. Sous Sophal.

13. SINGAPORE: LCS-kirkon piispa Terry Lee ja lähetysjohtaja Sally Lim ovat ensisijaiset vastuuhenkilöt. Vuoden 2013 kesään asti Kaija ja Tapio Karjalainen toimivat osittain myös perhetyössä Singaporen kirkon thai-seurakunnan työyhteydessä.

14. TAIWAN: [Perhetyöstä yleisesti:] LCT-kirkon perhetyöstä vastaa pastori Chen Hui-Long. Hän on tutkinut Taiwanissa muiden perhetyön toimijoiden palveluita ja alkanut kehittää kirkon perhetyöhön sellaista rakennetta, että mahdollisimman monet voisivat osallistua koulutukseen. Kirkon seurakunnissa järjestetään perhetyön kursseja, joiden vastuuhenkilöinä ovat Jouni ja Tuija-Riitta Heiskanen. - [Perhetyön kouluttajakoulutuksesta:] China Lutheran Seminary vastaa TOT-koulutuksen järjestämisestä. Seminaarin vararehtori, Mr. Joseph Lu on aktiivisesti suunnittelemassa perhetyön koulutusta ja opetusaineiston käännöstyötä tarvittaville eri kielille.

15. HONG KONG – Manner-Kiina: a) Hong Kongissa vastuuhenkilö-yhteyshenkilö on Mrs. Ethel Witting-Chow. Tavoitteena on, että Lähetysseuran työntekijät jatkossa olisivat aktiivisia tämänkin työmuodon kehittämisessä. b) Manner-Kiinan perhetyön vastuuhenkilö on Kiinan aluepäällikkö tai hänen nimeämänsä henkilö.

8.3 Yhteistyö ja verkostoituminen muiden paikallisten toimijoiden

kanssa - Cooperation and coordination with other organisations / institutions in the area

- Describe how you relate to other actors (other NGOs, churches, local government etc.) in the field of the project.

1. VENÄJÄ: Alkuvaiheessa on pääasiassa toimittu pääasiallisesti kirkon omien työntekijöiden kanssa. Osallistujia tapahtumissa on ollut joskus myös ns. vapaista suunnista. - Suomesta on ollut jo aiempinakin vuosina alan asiantuntijoita pitämässä kursseja.

2. VIRO: Yhteistyökumppanit liittyvät hankkeeseen monimuotoisesti.

- Viron sosiaaliministeriön perheosaston kanssa pyritään kehittämään yhteistä vaikuttamistyötä ja viemään työ myös paikallistasolle eri kunnissa, joissa kirkko ja valtio toimivat verkostona perheiden hyvinvoinnin puolesta.
- Viron Kirkkojen Neuvoston etiikan osastolla on tehty pitkään raskaus- ja aborttineuvontaa sekä PREP-parisuhdekoulutus, joita pyritään saamaan laajempaan käyttöön. Kaia Kapsta toimii EKN:n (Eesti Kikude Nõukogu) yhteyshenkilönä ja hänen asiantuntemustaan hyödynnetään EELK:n perhetyön ohjaustyöryhmässä.
- Evankelisen Allianssin alaisuudessa toimii avioliittotyön ryhmä, jossa Pia & Tero Ruotsala ovat mukana ja jonka kautta pyritään saamaan parisuhdekoulutusta eri puolille Viroa.
- Viron Perheterapia -koulutus (Pille Murrik), Teologinen Instituutti (Ove Sander) ja Tarton Teologinen Akademia (Lea Saar) verkostoituvat ja luovat koulutusväyliä sekä perheterapeuteille että teologeille kristilliseltä arvopohjalta tapahtuvan perheterapian tarjoamiseksi yhä useammalle virolaiselle.
- EELK:n seurakunnat ja rovastikunnat toimivat omalla alueellaan perhetyössä. Hyviä perhetyön muotoja tullaan mallintamaan ja hyödyntämään, esimerkiksi Ristin seurakunnan perhetyötä lapsensa vauvana menettäneiden perheiden parissa. Myös jäsenmäärän kasvua aktiivisella perhetyöllä saavuttaneet seurakunnat on kutsuttu yhteistyökumppaneiksi (esim. Viljandin Jaani, Harju Risti ja Tallinnan monet seurakunnat).

- Suomen kirkko ja perheneuvoja-emeritukset tarjoavat tarvittaessa mentorointia ja ohjauksellista tukea.
- Suomen Lähetysseuran Perhetyön ohjausryhmä, Janne Hassinen
- Suomalaisia järjestöjä ja kumppaneita (Mennään Eteenpäin/Asko ja Leena Peltola, NMKY, Kansan Raamattuseura/Anu Mattsson, Jaakkiman Opiston avioparikoulutus/Eeva ja Pentti Suihkonen)

3. ISRAEL / Palestiinalaisalueet:

a) Messiaaniset juutalaiset: Machaseh-järjestön johtaja Lena Levin on avainasemassa luotaessa yhteyksiä eri seurakuntiin. - Honkakarın pariskunta voi toivottavasti olla mukana perhetyössä (kaikkien tässä mainittujen a+b+c -ryhmien parissa) päästyään työalueelle.

b) Etiopialaisten seurakunnat: Pastori Brille Jerusalemissa on vanhastaan avainhenkilö, jolla on toimivat yhteydet myös hepreankieliseen messiaanisten pastorien yhteisöön. Etiopialaisten seurakuntien keskinäinen yhteistyö on ongelmallista. Mahdollisia johto- ja yhteyshenkilöitä ovat pastori Rivka Aylene (Natania), pastori Zechariah (Haifa) ja pastori Tal (Jerusalem).

c) Palestiinalaiskristityt: Betlehemin Diar Consortiumin ja myös Young Families -ohjelman piirissä kolmessa eri toimintapisteessä on osallistujia useista eri kirkkokunnista: luterilaiset, anglikaanit, kreikkalais-ortodoksit, katoliset ja ”latinalais-katoliset”.

4. ETIOPIA: EECMY-kirkon perhetyö palvelee jossain määrin myös muita evankelisia kirkkoja Etiopiassa. Kouluttajakursseilla on ollut joitakin muidenkin kirkkojen pariskuntia. Yhteistyötä on myös Etiopian sosiaali- ja työvoimaministeriön kanssa, jonka perustamassa perheasiain komiteassa pastori Geneti on jäsenenä. Palmujen tekemä Perhetyön kouluttajan käsikirja on annettu sosiaaliministeriöön, joka on kiitellyt Mekane Yesus -kirkon urauurtavaa työtä perhetyön saralla. – EECMY:n perhetyön työryhmään kuuluvat myös SEKL-lähetit Helena ja Tapio Räisänen.

5. TANSANIA: Hanke on osa laajempaa Tumainin yliopiston Iringan yksikön ”Kulttuurien muuttaminen” (Changing Cultures) projektia. Muut yhteistyökumppanit ovat ELCT-kirkko ja paikalliset valtion viranomaiset, joille raportoidaan hankkeen toiminnasta. Verkostot ja yhteistyökuviot ovat jo vahvat aikaisemman hiv-aids -projektin jäljiltä.

6. MALAWI: Alkuvaiheessa toimitaan pääasiallisesti kirkon omien työntekijöiden kanssa. Koulutustukea toivotaan saatavan Tansanian ELCT:ltä. Pastori Kipangula voisi ehkä vaimonsa kanssa käydä kouluttamassa malawilaisiakin?

7. NAMIBIA: Verkostoitumista on tapahtunut esim. kursseilla olleiden katolisten ja muiden kirkkojen ihmisten kautta. Campus Crusade for Christ -järjestön kanssa on ollut kanssakäymistä, ja Council of Churches in Namibia (CCN) -järjestön kautta on luotu yhteyksiä.

8. ANGOLA: IELA-kirkolla on hyvät suhteet Namibian ELCIN-kirkkoon. Ainakin alkuvaiheessa tärkein verkostoitumisen suunta on Namibian ELCIN-kirkon perhetyö (EFM) ja sen kautta muut mahdolliset sikäläiset yhteistyötahot.

9. BOTSWANA: Jotta Botswanan ELCB-kirkon perhetyö pääsisi alkuun, olisi järkevää luoda yhteistyösuhteet ELCB:n ja Namibian ELCIN:in välillä. Tähän olisi käytännön mahdollisuuksia vuoden 2013 alettua, kun Rev. John Haufiku (toivon mukaan) aloittaa työnsä Namibian kirkon perhetyöstä vastaavana.

10. NEPAL: Yhteistyöstä ja yhteistoiminnan järjestämisestä vastaa työryhmä, jossa on edustus erilaisista kirkoista/järjestöistä. Työryhmä vastaa sekä suunnittelusta että projektin toteutuksesta.

11. THAIMAA: Yhteistyön ja verkostoitumisen mahdollisuuksia tutkitaan, jotta ei tehtäisi päällekkäistä työtä muiden toimijoiden kanssa.

12. KAMBODZHA: Perhetyöstä vastaava komitea edustaa useampia paikallisia kirkkoja ja järjestöjä. Koulutettavat pariskunnat ovat yli 10:stä eri kirkosta tai järjestöstä.

13. SINGAPORE: Singaporen LCS-kirkolla on hyvät yhteistyökanavat paikallisesti ja monia kanavia kirkon lähetystyössä paitsi Kambodzhassa ja Manner-Kiinassa myös Thaimaassa ja Mongoliassa.

14. TAIWAN: Yhteistyön ja verkostoitumisen mahdollisuuksia tutkitaan. Taiwanissa on runsaasti erilaisia kansalaisjärjestöjä, joista osa varmastikin tekee (tai tukee) myös perhetyötä. Verkostoitumalla voidaan yhdistää voimat. – China Lutheran Seminary'n vararehtori, Mr. Joseph Lu on ollut hyvin aktiivisesti verkostoitumassa perhetyön asioissa Kaakkois-Aasian eri maiden suuntiin. Hänen toimeksiannostaan Palmujen Perhetyön käsikirja on käännetty useammalle eri kielelle: mandariini-kiina, vietnam, indonesia ja tagalog (Filippiineillä).

15. HONG KONG – Manner-Kiina:

a) **Hong Kongissa** verkostoitumiseen on loistavat mahdollisuudet teologisen seminaarin (Lutheran Theological Seminary, LTS) kautta.

b) **Manner-Kiinan** perhetyötä ajatellen olisi järkevää hyödyntää yhteyksiä, joita Taiwanin LCT-kirkolla ja Taiwanin luterilaisella seminaarilla (CLS) on Manner-Kiinaan, ja toisaalta yhteyksiä, joita Singaporen LCS-kirkolla on lähetyskohteissaan Manner-Kiinassa.

9. Hankkeen talousarvio ja talouden valvonta

- Project Budget & Financial Control

9.1 Hankkeen talousarvio - Project Budget

ARVIOIDUT KULUT	YEAR I 2010	YEAR II 2011	YEAR III 2012	YEAR IV 2013	YEAR V 2014	
Toimintakulut	21.600	23.100	27.100	25.100	20.000	
Palkka- ym. kulut	111.521	115.455	97.864	99.750	101.866	
TOTAL IN EURO	133.121	138.555	124.964	124.850	126.866	

Talousarvion valuutta: Euro.

Do you receive funding from other donors for the project? If yes, where from? What is the local / community contribution to the project? What is the total budget value of the project (FELM, other donors and local contribution)?

9.2. Taloudellinen valvonta - Financial Control

- Where, how and by whom will the accounting for the project take place? - Explain your system of financial monitoring and control.
- Who will be responsible for arranging the project's external audit?

Hankkeen yhteistyökumppanit kussakin maassa toimivat omissa toimintaympäristöissään niiden järjestelmien puitteissa. SLS:n aluepäälliköt vastaavat tarpeen mukaan paikallisesta valvonnasta.

10. Riskien arviointia - Risk Assessment

- What factors might prevent the purpose of the project from being achieved? Include both internal (within the organisation) and external causes. How do you intend to tackle these obstacles? - Describe the potential negative effects of the project itself (e.g. equality of opportunity, workload of women, situation of HIV and AIDS sufferers, environment, any conflicts etc.). How do you plan to minimise these risks?

1. VENÄJÄ: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Perhetyön paikallisia asiantuntijoita ja vastuunkantajia on ehdottomasti liian vähän. Heidän puutteensa Venäjällä on päivänselvä. Perhetyö on ollut tähän asti suurimmaksi osaksi (Suomesta tulevien) suomalaisten varassa. Koulutus pitäisi saada papeille säännölliseksi opetusaineeksi kirkon teologiseen instituuttiin, jotta se voisi kantaa laajemmalti hedelmää laajassa Venäjän maassa. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Venäjän valtava laajuus ja kalliit matkat ovat yksi vaikea tekijä osallistumiseen. Kirkon taloudellinen tilanne asettaa monenlaisia rajoja. Myös perhetyön arvostus tai ennakkoluulot pappien taholla vaihtelevat.

2. VIRO: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Hankkeen suurin uhka voi olla negatiivinen asenne työtä kohtaan EELK:ssa ja virolaisessa yhteiskunnassa. Koska Viron kirkko kamppailee talousongelmien ja jäsenkadon paineessa, voidaan uusi työmuoto kokea uhkana ja kirkon ydinosamisesta liian kaukana olevana asiana. Tätä uhkaa voidaan lieventää lisäämällä työstä tiedottamista ja säännönmukaisella asenteenmuokkaamisella esim. papiston päivillä ja menemällä eri puolille Viroa kertomaan työn tavoitteista ja sisällöistä. Työ tarvitsee puolestapuhujia ja näistä tärkein on arkkipiispa Pöder, jonka oma innostus perhetyöstä varmasti tarttuu.

[Ulkoisia uhkatekijöitä:] Hankkeella voi olla negatiivisia vaikutuksia mm. niiden vanhempien kannalta, joiden lapsiin kohdistetaan lastensuojelutoimenpiteitä. Koska työ tapahtuu koko Virossa, se tuottaa matkustamisen myötä myös ympäristölle haittavaikutuksia. Mikäli vaikutustyön kampanjoinnissa käytetään yksityishenkilön (esim. hiv-positiivisen) kasvoja, voi hänelle koitua siitä haittaa. Työssä noudatetaan kristillisen etiikan periaatteita ja pyritään mahdollisimman vähäisiin haittavaikutuksiin suhteessa ympäristöön.

3. ISRAEL / Palestiinalaisalueet:

a) Messiaaniset juutalaiset: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Seurakuntien itsenäisyys merkitsee usein elämää ilman yhteyksiä toisiin seurakuntiin. Näin ollen yhteistyötä on vaikea saada aikaan. Yleinen ajattelutapa siitä, että 'me pärjäämme ilman ulkopuolisten apua/ohjausta' voi tulla esteeksi perhetyönkin opetustoimintaa ajatellen. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Israelin poliittinen ja yhteiskunnallinen, pysyväluonteinen kriisitilanne heijastuu toki myös seurakuntiin.

b) Etiopialaisten seurakunnat: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Lähes kaikki etiopialaisseurakunnat ovat lähtöisin pastori Brillen "Gideonin soihtu" -seurakunnasta. Näin ollen nämä siitä irtautuneet eivät näköjään voi luontevasti olla yhteistyössä entisen äitiseurakuntansa ja varsinkaan sen pastori-johtajan kanssa. Muidenkin keskinäinen yhteys on käytännössä hyvin vähäistä. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Maan yleinen tilanne vaikuttaa kaikkeen.

c) Palestiinalaiskristityt: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Seurakunnat/kirkot ovat pieniä, maastamuutto kutistaa niitä entisestäänkin. Eri kirkkokuntien yhteistyö ei aina ole kovin yksinkertaista. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Levottomuudet, aika-ajoin suoranainen sotatilanne, kulkurajoitukset ym. miehitykseen ja yleiseen poliittiseen tilanteeseen liittyvät vaikeudet ahdistavat kaikkia alueen ihmisiä, niin myös kristittyjä.

4. ETIOPIA: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Mekane Yesus -kirkko on melko johtajavaltainen, mikä joillakin alueilla (hiippakunnissa) vaikeuttaa perhetyönkin toteutusta. Uhkatekijä on myös mahdollisuus, että kirkon keskusvirasto ja sen perheasiain toimisto ei siirräkään työn toteutusta "alemmas" hiippakuntatasolle, jolloin keskusjohtoisuus suuren ja laajalla alueella toimivassa

kirkossa rajoittaa työn luonnollista laajenemista. – Perhetyön kouluttajakurssin käyneitä on jo melko runsaasti. Nyt on panostettava heidän tukemiseensa ja palvelumahdollisuuksien parantamiseen. Perhetyölle nimetyn budjetin puuttuminen lähes kaikissa hiippakunnissa voi tulla työn esteeksi, vaikka kouluttajakursseilla onkin määrätietoisesti pyritty löytämään keinoja toteuttaa ohjelmaa ilman ”ylempää” tulevaa budjettia. Tavoite on edistää perhetyötä seurakuntien omana toimintana, joka luonnollisesti rahoitetaan paikallisesti.

[Ulkoisia uhkatekijöitä:] Köyhän maan vähäiset mahdollisuudet minkään toiminnan itsekannattavuuteen, ja yleinen oppimattomuus. Paha aids-tilanne, heikot terveydenhuolto-olot. Asenneongelmat tapakulttuurien vaikutuspiirissä, esim. alentuva suhtautuminen tyttöjä ja naisia kohtaan, lähisuhdeväkivallan eräänlainen hyväksyminen, haitalliset tavat (naisten silpominen yms.). - Verkostoitumisen vähäisyys. Perhekulttuurin erittäin nopea muutos, suoranainen murros; kaupungistumisen tuomat haasteet.

5. TANSANIA: On vaikea nähdä mitään rakenteellisia riskejä, koska Tansaniassa projektin omistaa ja sitä hallinnoi Tumainin yliopisto. Aikaisemmat kokemukset osoittavat, että tämän tyyppisessä koulutushankkeessa (Capacity Building) tulokset ovat pelkästään myönteisiä.

6. MALAWI: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Työ on niin alkuvaiheessa, että on epävarmaa, lähteekö se oikeasti liikkeelle vaiko ei. Kaikki riippuu hyvin johtajavaltaisen kirkon ylimmän johdon asenteesta. Ellei piispa puolla tällaisen uuden toimintamuodon käynnistymistä, se ei sitten käynnisty.

7. NAMIBIA: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Taloudelliset uhkat köyhässä kirkossa ovat suuria, kirkko ei pysty vastaamaan tarpeisiin. Lähetysseuran taloudellinen tuki on jatkossakin toivottavaa, välttämätöntäkin. Henkilöresurssit ovat vielä rajallisia, pastori Haufikua kannattaa tukea alussa, jotta hän pääsee toimimaan juuri perhetyön tehtävissä, mihin hän hankkii koulutuksen. Hänellä on näkyä ja kykyä ja tietoa. Mutta kirkolla on paljon tehtäviä, joihin tarvitaan tekijää, eli helposti voi käydä, että hänet kiinnitetään muuhun työhön!

8. ANGOLA [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Kirkko on pieni ja sen voimavaroja ja vähäistä henkilökuntaa tarvitaan monella suunnalla. Kirkko on köyhä. Lähetysseuran taloudellinen tuki perhetyöllekin on elintärkeätä, jotta työ voisi oikeasti alkaa ja löytää paikkansa kirkon työn kokonaisuudessa. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Angolan pitkälinen sotatilanne heijastuu vaikeuksina yhä, 10 vuotta sodan jälkeenkin. Väkivalta yhteiskunnassa ja lähisuhteissa, huumeet ym. päihteet, köyhyys ja oppimattomuus kukin vaikeuttavat perhetyönkin toteutusmahdollisuuksia mietittäessä.

9. BOTSWANA [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Kirkon sisäinen tilanteen kohennuttua voidaan toivoa, että perhetyön alkamisellekin löytyisi mahdollisuuksia. Kirkko on kuitenkin köyhä, uusiin avuksiin ei helposti löydy budjettia. Lähetysseuran taloudellinen tuki on välttämätön, jos tätä työtä halutaan Botswanassa edistettävän. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Botswanan hiv-aids -tilanne on hälyttävä, samoin perherakenteiden yleinen romahtaminen.

10. NEPAL: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Paikallisten toimijoiden kiireisyys, ajanpuute voivat haitata projektia. On tarpeen myös panostaa siihen, että projekti saa kirkkojen/järjestöjen hyväksynnän ja että ne myös käytännössä sitoutuvat projektiin. Haasteena on myös se, että projektin vaikutuspiirissä olevat todella panevat oppimaansa käytäntöön. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Maassa vallitsevat yhteiskunnallinen ja poliittinen epävakaus, levottomuudet, lakot yms.

11. THAIMAA: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Kirkon vastuuhenkilöiden kiireisyys ja toistaiseksi vähäinen sitoutuneisuus ohjelman toteuttamiseen. Yhteistyötahojen vähäisyys, verkostoitumiseen tottumattomuus. - [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Maan hälyttävä hiv ja aids -tilanne, seksiturismi-ilmion kielteiset heijastusvaikutukset koko yhteiskuntaan, myös kirkkoon.

12. KAMBODZHA: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Erialaisten ja erikokoisten kirkkojen/järjestöjen vastuuhenkilöt ovat hyvin eritasoisesti sitoutuneita alullaan olevaan perhetyöhön. Tarvitaan panostusta siihen, että kirkkojen johtohenkilöt havaitsevat uuden työn tarpeellisuuden, ja edelleen sitten sitoutuvat työhön. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Köyhässä maassa kurssien tms. järjestäminen on haasteellista, kun järjestävät seurakunnat eivät välttämättä kykene osoittamaan toiminnalle budjettia. Osallistujat, hekin perin köyhiä, eivät ehkä kykene maksamaan tarpeellisia osallistumiskuluja. – Maan vaikea lähimenneisyys (1970-luvun hirmuhallinto) tuntuu edelleen perheiden tai sukujen hoitamattomina haavoina. Haasteena on löytää oikeita tapoja perhehistorian käsitteilyyn rakentavalla tavalla.

13. SINGAPORE: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Kirkon vastuuhenkilöiden kiireisyys ja vasta orastava kiinnostus perhetyöhön. Uhkatekijä thai-seurakunnan kohdalla on se, että Karjalaiset palaavat Suomeen 2013 ja on epävarmaa, miten heidän tekemänsä työ tulee jatkumaan. - [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Vähäinen vapaa-aika. Varakkaan maan ihmisten elintasotavoittelu saattaa vähentää kiinnostusta perhetyön tapaisiin toimintamuotoihin.

14. TAIWAN: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] Yhteistyökirkko LCT kärsii työntekijäpulasta, minkä vuoksi kahden henkilön panos kurssin pitämisessä voi olla liian suuri panos jopa alueellisella (rovastikunnallisella) tasolla. Selkeä uhkatekijä on se, että Heiskaset palaavat Suomeen 2013 ja on epävarmaa, miten heidän tekemänsä perhetyö tulee jatkumaan. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] Vähäinen vapaa-aika (työpäivät ja -viikot pitkiä) vaikeuttaa kurseille osallistumista. – Nuorten haluttomuus sitoutua avioliittoon/lapsiin. – Avointa keskustelua ehkäisevät tabut.

15. HONG KONG – Manner-Kiina: [Sisäisiä uhkatekijöitä:] a) **Hong Kongissa** Lähetysseurala ei näinä vuosina ole ollut lähettejä, joiden toimenkuvaan perhetyö kuuluisi. Ethel Witting ei koe saaneensa tukea perhetyössä. b) **Manner-Kiinassa** myös työn alkuunpääsy on vaikeata, ellei perhetyötä nimetä kenenkään vastuualueeksi. [Ulkoisia uhkatekijöitä:] a) **Hong Kongissa** uhkatekijä on valtion suhtautuminen kirkon työhön tulevaisuudessa. Tähän asti ongelmia ei ole ollut. b) **Manner-Kiinassa** epävarmuustekijä on valtion ja alueellisten viranomaisten suhtautuminen kirkolliseen työhön. Kiinan valtava laajuus vaikuttaa työn mahdolliseen laajentumiseen. Samoin seurakuntien taloudellinen tilanne asettaa rajoja.

11. Kestävyys - Sustainability

- How do you ensure that the results of the planned project will be lasting? Analyse 1) economical/financial, 2) institutional, 3) socio- cultural and 4) environmental aspects of sustainability. - Describe the project's phasing-out plan.
- If the activities are a continuation of a project that has been going on for several years, analyse why on going support is needed.

Pyrkimys kaikissa maissa olevien yhteistyökumppaneiden kanssa on saada perhetyö, perheeseen liittyvä opetus- ja kasvatustoiminta osaksi heidän tavanomaista, säännönmukaista toimintaansa. Tähän on myös hyvät mahdollisuudet eri maissa, joskin tilanne eri kumppanien kohdalla vaihtelee hyvinkin suuresti.

Tämä hanke on määräaikainen, mutta tavoitteena on nimenomaan tuottaa pysyviä ohjelmia tai toimintatapoja paikallisten kirkkojen tai muiden yhteistyökumppaneiden työhön. Ratkaiseva kysymys on se, saadaanko koulutettua riittävä määrä paikallisia kouluttajia perhetyön tehtäviin.

12. Vaikutus - Impact

VAIKUTUS 1 Haavoittuvassa asemassa olevien tilanne on kohentunut	
Toiminta 1.1 Koulutusongelmien	

havaitseminen	
VAIKUTUS 2 Perheyhteisön kaikki jäsenet voivat paremmin	
VAIKUTUS 3 Tasapainoiset perheet ovat hyvänä esimerkkinä lähiyhteisöissään	

- Keskipitkällä aikavälillä, esim. 5-10 vuoden kuluttua, hyvinvoivien, vuorovaikutustaitoisten pariskuntien ja perheiden määrä on merkittävästi lisääntynyt. Nuoret saavat nykyistä useammin ja paremmin ohjausta seurustelu- ja perheasioissa. Aids-tilanne on kohentunut. Tyttöjen ja naisten asema on parantunut.

- Mahdollisia kielteisiä vaikutuksia ovat esim. koulutettujen naisten avioerot, naimisiinmenoiän nousu koulutettujen parissa, jne.

- How do you expect the project to reduce poverty? Pay special attention to vulnerable groups such as women, children, minorities and people with disabilities. - Do you expect the project to have impact on any policies or practices in the region/province/nationally (e.g. changes in legislation, new rules for service delivery mechanisms etc.)? - What do you think project's long-term effect on the environment will be?

- Perhe on hyvä paikka opetella ympäristöystävällistä elämää ja toimintaa. Tyttöjen ja naisten aseman kohentuessa voidaan entistä paremmin kiinnittää huomiota mm. vammaisten ja erilaisten syrjittyjen väestöryhmien asemaan.

- Etiopian esimerkki rohkaisee näkemään mahdollisuuksia siihen, että kirkon työ voidaan nähdä myös valtion tai yhteiskunnan toiminnan hyvänä esimerkkinä. Etiopian sosiaaliministeriön edustaja totesi: ”Mekane Yesus -kirkko on edennyt pitkälle tiellä, johon suuntaan mekin yhteiskunnan eri toimialoilla, esim. kuntien valistustoiminnassa, haluamme edetä!”

Hankkeen vaikutukset Millennium–kehitystavoitteita silmälläpitäen;

Note which of the Millennium Development Goals (MDGs) the planned project contributes towards. Tick one of the MDGs as the main goal and one to three others as secondary goals for the project.

Millennium–kehitystavoitteet (MDG)	Pää-tavoite	Toissijainen tavoite
Tavoite 1: Eradicate Extreme Hunger and Poverty		
Tavoite 2: Achieve Universal Primary Education		
Tavoite 3: Promote Gender Equality and Empower Women	√	
Tavoite 4: Reduce Child Mortality		
Tavoite 5: Improve Maternal Health		
Tavoite 6: Combat HIV/AIDS, Malaria and other diseases		√
Tavoite 7: Ensure Environmental Sustainability		
Tavoite 8: Develop a Global Partnership for Development		

Osa D. Seuranta ja evaluaatio - Monitoring and Evaluation

13. Hankkeen seuranta - Project Monitoring

- How do you plan to monitor the project? - Explain what kind of data will be collected, how and by whom. Refer to the indicators in section 6.2.

- Palmut huolehtivat seurannasta 2011-2013 yhdessä paikallisten kumppanien kanssa.
- Odotetaan paikallisilta kumppaneilta tarkempia tietoja, esim. tilastotietoja yms.
- Haastatteluun havainnoidaan perheiden matkaa pahoinvoinnista hyvinvointiin.

14. Arviointi ja evaluaatio - Reviews and Evaluations - Do you plan to arrange a mid-term review of the project? - How and when will the evaluation of the project be arranged?

- Pilottivuosi on myös arviointiaikaa, selvitys tehdään tarvittaessa toimintavuosien aikana.
- Evaluaatio tehdään vuoden 2014 alkupuoliskolla.
- Evaluointi tehdään haastattelujen yms. muodossa projektin viimeisen vuoden aikana

Päiväys (viimeinen päivitys): 31.3.2014

Anna-Kaarina ja Matti Palmu

Hankesuunnitelman tekijä(t)

LIITTEET:

- Luettelo tehdyistä ja suunnitelluista ulkomaanmatkoista
  - Koulutusaineiston saatavuus eri kielillä -luettelo
  - "Ongelmapuu"
  - "Hyvien hedelmien puu"
-

Perhekasvatustyön tukiohjelma 2010–2014

LIITE: Anna-Kaarina ja Matti Palmun matkaohjelmia 2010–2014

2010

1.	Tammi-maaliskuu 2010	Etiopia (ohjelman kohdema 1)
2.	Huhtikuu 2010	Venäjä (2)
3.	Syyskuu 2010	Thaimaa (3)
4.	Marraskuu 2010	Nepal (4)

2011 (*)

5.	Tammikuu 2011	Israel/Palestiinalaisalueet (5)
6.	Helmi-maaliskuu 2011	Hong Kong (6) Taiwan (7)
7.	Syyskuu 2011	Kambodza (8)
8.	Syyskuu 2011	Singapore (9)
9.	Lokakuu 2011	Thaimaa
10.	Marras-joulukuu 2011	Nepal

2012

11.	Helmi-maaliskuu 2012	Israel/Palestiinalaisalueet
12.	Huhti-toukokuu 2012	Tansania (10)
13.	Toukokuu 2012	Etiopia
14.	Elo-syyskuu 2012	Kambodza

2013

15.	Helmi-maaliskuu 2013	Nepal
16.	Toukokuu 2013	Kambodza
17.	Toukokuu 2013	Thaimaa
18.	Elo-syyskuu 2013	Israel/Palestiinalaisalueet
19.	Loka-joulukuu 2013	Tansania

2014

20.	Tammi-maaliskuu 2014	Nepal
-----	----------------------	-------

(*) 2011 LISÄKSI Marja ja Jussi Hankelan konsultaatiomatka:

21.	Syys-lokakuu 2011	Namibia (11) (missä mukana edustajat myös Angolan kirkosta)
-----	-------------------	--

LIITE: Opetusaineiston saatavuus vuoden 2014 alkaessa

Anna-Kaarina & Matti Palmu,

- 1) "Strengthening the Family – A Trainer's Handbook for Family Ministry",
2) Learning together How to Strengthen the Family – A Participant's Book for Family Ministry

SAATAVUUS ERI KIELILLÄ 1-2014 - AVAILABILITY IN JANUARY 2014

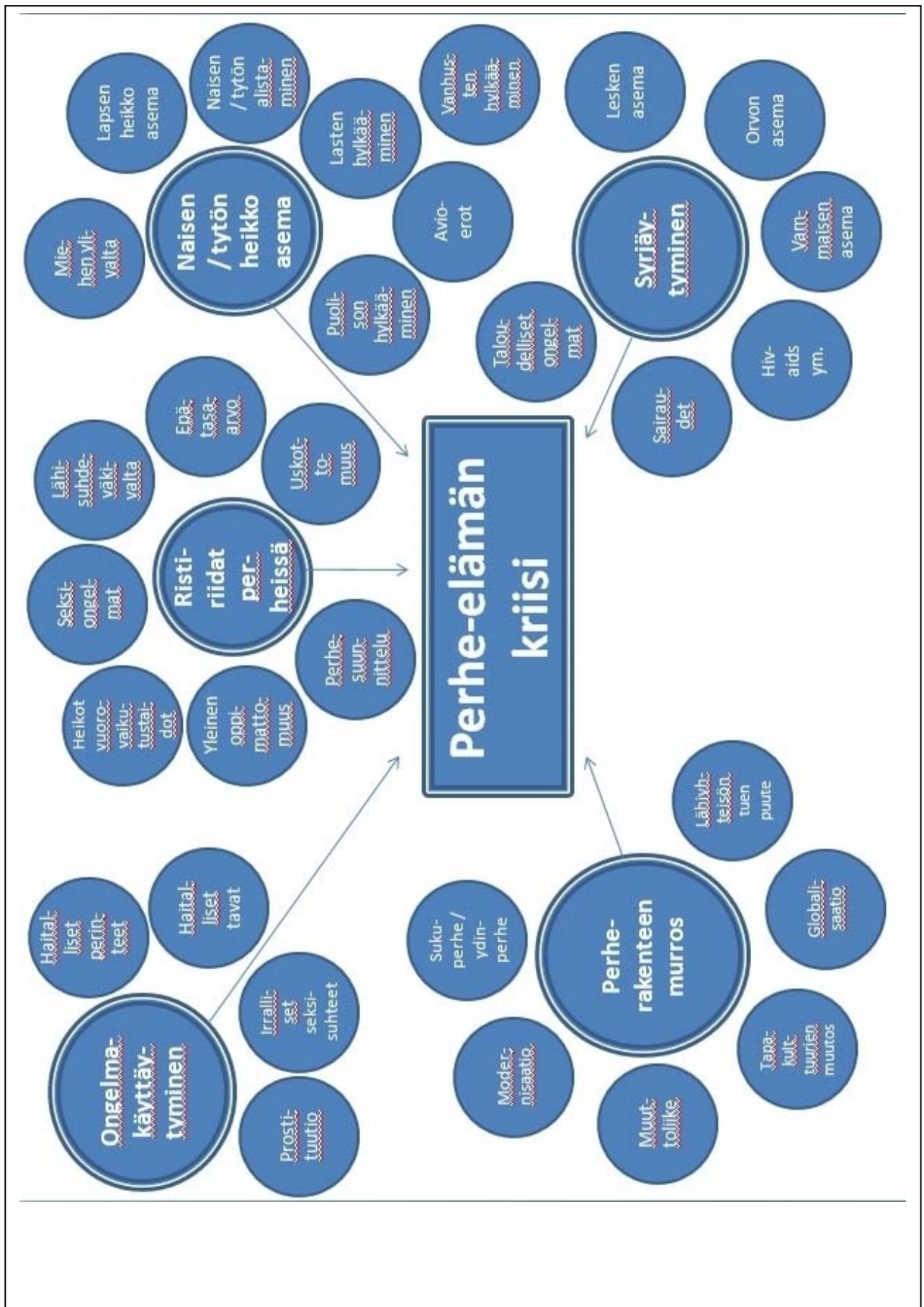
(1) "Strengthening the Family – A Handbook for Family Ministry" - (Kouluttajan käsikirja)

(2) "Learning Together How to Strengthen the Family - A participant's Book for Family Ministry" (Osallistujan kirja)

	Language	Speakers (as 1 st language), millions	Printed	Number of Printed Copies	Ready trans- lated	Trans- lation in process	Translation planned
	Kieli	Puhujia (ensimmäisenä kielenä)	Painettu	Painos- määrä	Kään- netty	Käännös meneillään	Käännös suunnitteilla
1.	English	300-400	(1) 2006 (2) 2008	1.000 1.500			
2.	Amharic (Ethiopia)	17	(1) 2008 (2) 2009	3.000 1.800			
3.	Mand.Chinese (traditional)	885	(1) 2009	2.000			
4.	Russian	164	(1) 2010	200			
5.	Mongolian	5,2	(1) 2012	300			
6.	Oromo (Ethiopia)	25	(1) 2012 (2) 2012	1.000 3.000			
7.	Nepali	44	(2) 2012	1.000			
8.	Swahili (Tanzania)	5-10	(1) 2012	2.000			
9.	Khmer (Cambodia)	16-22	(2) 2013	1.000			
10.	Vietnamese	70-73			(1) 2012		
11.	Indonesian	20-30			(1) 2012		
12.	Mand.Chinese (simplified)				(1) 2012		
13.	Tagalog (Philippines)	49				(1) 2010-	
14.	Thai (Thailand)	60-64				(2) 2010-	
15.	Hebrew (Israel)	8	(1) 2013	500			
16.	Arabic	310				(1) 2013	
	TOTAL PRINTED			18.300			

LIITE: “Ongelmapuu”

LIITE: “Hyvien hedelmien puu”

